

Persbericht

PB06-54
11 mei 2006
9.30 uur

Economie groeit 2,9 procent in het eerste kwartaal van 2006

De Nederlandse economie is in het eerste kwartaal van 2006 flink gegroeid. Het bruto binnenlands product (BBP) was 2,9 procent hoger dan een jaar eerder. Dit is de hoogste groei in ruim vijf jaar. Ook de werkgelegenheid neemt steeds sneller toe. Er waren 85 duizend banen meer dan een jaar eerder. Dit blijkt uit de eerste raming van de kwartaalrekeningen van het CBS.

De uitvoer leverde in het eerste kwartaal van 2006 opnieuw de belangrijkste bijdrage aan de verder aantrekkende economische groei. Daarnaast zorgde de flink toegenomen consumptie van huishoudens voor een belangrijke impuls. Ook de investeringen trokken aan.

Kwartaal-op-kwartaalgroei bescheiden

Het volume van het BBP was in het eerste kwartaal van 2006, na correctie voor werkdag- en seizoeneffecten, 0,2 procent hoger dan in het vierde kwartaal van 2005. Het eerste kwartaal van 2006 telde twee werkdagen meer dan het eerste kwartaal van 2005. De kwartaal-op-kwartaalgroei van 0,2 procent is duidelijk lager dan in de drie voorafgaande kwartalen. De kwartaal-op-kwartaalgroecijfers van voorgaande kwartalen zijn door het toevoegen van dit nieuwe kwartaal soms niet onaanzienlijk aangepast.

Groei uitvoer versnelt

Het volume van de uitvoer van goederen en diensten was in het eerste kwartaal 7,1 procent hoger dan een jaar eerder. Daarmee steeg de export iets meer dan het gemiddelde van 5,9 procent in 2005. De groei komt voor een groot deel voor rekening van de wederuitvoer. De wederuitvoer bestaat uit elders, bijvoorbeeld in China, Taiwan of de VS, geproduceerde goederen die vanuit Nederland verder worden gedistribueerd na een geringe bewerking te hebben ondergaan. De export van Nederlands product groeide echter ook aanzienlijk.

De groei van de invoer (7,2 procent) was vrijwel gelijk aan die van de uitvoer. De invoergroei komt niet alleen door de wederuitvoer maar voor een belangrijk deel ook door de aantrekkende binnenlandse bestedingen en productie.

Sterke toename consumptie huishoudens

Huishoudens hebben in het eerste kwartaal van dit jaar 2,9 procent meer besteed dan een jaar eerder. Hierbij is gecorrigeerd voor prijsveranderingen en voor veranderingen in het zorgstelsel. Deze groei is de hoogste sinds

jaren. Aan duurzame consumptiegoederen werd ongeveer 8 procent meer besteed. Niet alleen consumentenelektronica, meubelen en kleding, maar ook personenauto's waren nu meer in trek.

Geringe toename overheidsconsumptie

Het volume van de overheidsconsumptie was in het eerste kwartaal van 2006 0,4 procent hoger dan in hetzelfde kwartaal van 2005. Deze groei is vrijwel gelijk aan het gemiddelde in 2005. De reële uitgaven voor de zorg namen toe, die voor openbaar bestuur af.

Ook meer investeringen in machines, gebouwen en vrachtauto's

In het eerste kwartaal van 2006 is 3,4 procent meer geïnvesteerd dan in hetzelfde kwartaal van 2005. Het investeringsherstel wordt steeds breder gedragen. Opnieuw is flink meer geïnvesteerd in woningen en in computers. Daarnaast is ook meer geïnvesteerd in machines, vrachtauto's en bedrijfsgebouwen. Vorig jaar werd hierin juist minder geïnvesteerd.

Bedrijfsleven zorgt voor de productiegroei

Dit kwartaal is de productiegroei zowel te danken aan de producenten van goederen als aan de commerciële dienstverleners. Na de lichte krimp van vorig jaar zit de industriële productie in de lift, gedragen door de voedingsmiddelenindustrie en de basischemie. De bouwnijverheid profiteerde van de verder aantrekkende woningbouw en het lichte herstel bij de bedrijfsgebouwen. Er werd flink meer aardgas gewonnen voor zowel buitenlandse als binnenlandse afnemers. In de commerciële dienstverlening komt de groei vooral van de groothandel en de transportsector, die profiteren van de wederuitvoer, en van de uitzendbranche. Ook de productie van zakelijke dienstverleners zoals computerservicebureaus en reclamebureaus steeg. Dankzij de zorg groeide ook in de niet-commerciële dienstverlening de productie nog een beetje.

Steeds meer banen

In het eerste kwartaal van 2006 waren er 85 duizend banen van werknemers meer (1,2 procent) dan een jaar geleden. In arbeidsjaren (voltijdbanen) valt de groei met 0,7 procent iets lager uit. Belangrijkste reden voor het verschil in groeitempo is de zeer sterke groei van het aantal uitzendbanen. Uitzendkrachten werken relatief vaak in deeltijd. Na correctie voor seizoeninvloeden is het aantal banen in het eerste kwartaal 0,6 procent hoger dan in het voorafgaande vierde kwartaal van 2005. Ook hieruit blijkt dat de banengroei steeds sneller gaat.

Technische toelichting

Algemeen

De economische groei wordt gemeten aan de volumegroei van het bruto binnenlands product (BBP). Dit is het totaal van de in het productieproces gevormde inkomens (de 'toegevoegde waarde').

Achtergrondinformatie over de ramingen

Er worden twee ramingen samengesteld en gepubliceerd van de economische groei in een kwartaal. De eerste raming of *flash-raming* wordt uiterlijk 45 dagen na afloop van een kwartaal gepubliceerd. De cijfers van de eerste raming kunnen wijzigen op grond van nieuwe statistische broninformatie die nadien beschikbaar komt. In de tweede raming die uiterlijk 90 dagen na afloop van een kwartaal wordt gepubliceerd, is deze nieuwe en meer uitgebreide statistische informatie verwerkt. Bovendien komen op dat moment meer detailgegevens beschikbaar. Bij de afsluiting van het vierde kwartaal komt tevens de eerste raming van het jaar gereed en worden de eerste drie kwartalen opnieuw vastgesteld.

Ook nadien kunnen de cijfers nog worden aangepast. De kwartaalgegevens worden namelijk eenmaal per jaar in juli geijkt aan de jaarcijfers van de Nationale rekeningen die volgens een vaste cyclus van drie opeenvolgende ramingen (voorlopige raming, nader voorlopige raming en definitieve raming) worden herzien.

Werkgelegenheid

In het persbericht over de eerste raming van de economische groei in een kwartaal wordt conform Europese afspraken tevens een eerste raming van de werkgelegenheid in dat kwartaal gepubliceerd. Deze raming heeft uitsluitend betrekking op werknemers. Zelfstandigen blijven buiten beschouwing. De raming luidt zowel in banen als in arbeidsjaren (=voltijdbanen). De tweede raming van de werkgelegenheid met daarbij een verdeling van de werkgelegenheid naar bedrijfstakken wordt gepubliceerd in een afzonderlijk persbericht één werkdag na verschijning van het persbericht over de tweede raming van de economische groei op kwartaalbasis.

Seizoengecorrigeerde gegevens

Normale praktijk is dat mutaties worden berekend ten opzichte van het vergelijkbare kwartaal van het voorafgaande jaar. Om een zo goed mogelijk beeld te geven van de conjuncturele stand van zaken wordt de groei van het BBP en van het aantal banen ook ten opzichte van het voorgaande kwartaal berekend. Hierbij wordt gecorrigeerd voor seizoen- en werkdageffecten. Bij het uitkomen van nieuwe kwartaalcijfers wordt deze seizoencorrectie steeds opnieuw doorgerekend. Dit kan leiden tot bijstellingen van eerder geraamde cijfers.

Jaarcijfers

Het persbericht over de tweede raming van de economische groei voor het eerste kwartaal bevat additionele gegevens over het productie- en bestedingendeel van de jaarpublicatie Nationale rekeningen. In dat persbericht zullen daarom twee extra tabellen worden opgenomen met enkele nieuwe jaarcijfers.

Zorgstelsel

Dit jaar is een nieuw zorgstelsel ingevoerd. In de Nationale rekeningen brengt dit een verschuiving met zich mee van consumptie door huishoudens naar consumptie door de overheid. De consumptie door huishoudens is hierdoor in

2006 veel lager, de consumptie door de overheid veel hoger dan een jaar eerder. Ook heeft bij de productie een overheveling plaatsgevonden van overheid naar verzekeringsinstellingen. In dit persbericht zijn de cijfers opgenomen waarin deze verschuivingen zijn verwerkt. Daarnaast zijn tussen haakjes de cijfers opgenomen waarin voor deze verschuiving is gecorrigeerd. Bij de beschrijving van ontwikkelingen is de tekst van het persbericht gebaseerd op de gecorrigeerde cijfers.

Tabel 1: Bruto Binnenlands Product (marktprijzen)

	Verandering ten opzichte van zelfde periode vorig jaar voorgaande periode ^{1) #)}	
	volumemutaties in %	
2001	.	.
2002	0,1	.
2003	-0,1	.
2004	1,7	.
2005	1,1	.
2001-I	.	.
II	.	0,3
III	.	0,0
IV	.	0,0
2002-I	-0,2	-0,1
II	0,1	0,3
III	0,5	-0,1
IV	-0,1	-0,3
2003-I	0,4	0,4
II	-0,7	-0,7
III	-0,5	0,0
IV	0,2	0,5
2004-I	1,2	1,4
II	1,4	-0,1
III	2,0	0,4
IV	2,3	-0,1
2005-I	-0,3	0,0
II	1,6	0,7
III	1,6	0,7
IV	1,6	0,6
2006-I	2,9	0,2

1) Gecorrigeerd voor seizoeninvloeden en werkdageffecten.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 2: Goederen- en dienstentotalen

	2005	2005				2006	
		I	II	III	IV	I ²⁾	
<i>volumemutaties in % t.o.v. een jaar eerder</i>							
Consumptieve bestedingen	0,4	-0,9	-0,2	1,0	1,5	2,1	
w.v. door huishoudens	0,3	-0,9	0,2	0,9	1,1	-0,5 (2,9)	
door overheid	0,5	-0,8	-0,8	1,4	2,1	7,7 (0,4)	
Investeringen in vaste activa	2,2	-2,6	3,9	6,8	1,4	3,4	
Veranderingen voorraden ¹⁾	-0,3	0,2	-1,6	-0,2	0,4	0,2	
Nationale bestedingen	0,3	-1,8	0,5	1,6	0,7	2,5	
Uitvoer goederen en diensten	5,9	6,8	7,5	6,0	3,6	7,1	
Invoer goederen en diensten	5,1	5,2	6,5	6,5	2,5	7,2	
Bruto binnenlands product	1,1	-0,3	1,6	1,6	1,6	2,9	

1) In procenten van het BBP in constante prijzen.

2) De getallen tussen haakjes zijn gecorrigeerd voor veranderingen in het zorgstelsel.

Bron: CBS

Tabel 3: Waarde- en prijsontwikkeling van het BBP (marktprijzen)

	Waarde	Waardeverandering	Prijsverandering
	<i>mld euro</i>	<i>in % t.o.v. jaar eerder</i>	
2001	447,7	.	.
2002	465,2	3,9	3,8
2003	476,3	2,4	2,5
2004	488,6	2,6	0,9
2005	501,9	2,7	1,6
2001-I	109,9	.	.
II	113,5	.	.
III	108,4	.	.
IV	115,9	.	.
2002-I	113,7	3,5	3,7
II	117,8	3,8	3,7
III	113,4	4,6	4,1
IV	120,2	3,7	3,8
2003-I	117,4	3,2	2,9
II	121,2	2,8	3,5
III	114,9	1,3	1,8
IV	122,9	2,2	2,0
2004-I	119,9	2,1	0,9
II	123,9	2,3	0,9
III	117,8	2,6	0,5
IV	127,0	3,3	1,0
2005-I	121,8	1,6	1,9
II	127,8	3,1	1,5
III	121,0	2,7	1,1
IV	131,2	3,3	1,7
2006-I	128,7	5,7	2,7

Bron: CBS

Tabel 4: Toegevoegde waarde van producenten (bruto, basisprijzen)

	2005	2005				2006
		I	II	III	IV	I ¹⁾
<i>volumemutaties in % t.o.v. een jaar eerder</i>						
Producenten van:						
Goederen	-0,7	-2,7	1,6	-0,7	-1,0	3,8
Landbouw en visserij	1,1	3,2	0,7	0,0	0,6	-1,8
Industrie en energie:	-1,7	-2,8	0,3	-2,1	-2,2	4,3
w.o. Industrie	-0,5	-2,1	-0,1	0,2	-0,1	1,5
Bouwnijverheid	1,9	-4,5	6,0	3,8	2,6	3,7
Commerciële diensten	2,5	1,6	2,4	2,9	3,0	3,2 (3,0)
Handel, horeca en transport	2,6	1,3	1,4	3,8	3,8	4,4
Financiële en zakelijke						
Diensten	2,4	1,8	3,2	2,2	2,3	2,3 (1,9)
Niet-commerciële diensten	0,3	-0,6	-0,3	0,6	1,5	0,3 (0,7)

1) De getallen tussen haakjes zijn gecorrigeerd voor veranderingen in het zorgstelsel.

Bron: CBS

Tabel 5: Banen van werknemers

	Aantal banen	Verandering ten opzichte van	
		zelfde periode vorig jaar	voorgaande periode ^{1) #)}
	X 1 000	mutaties in %	
2001	7 559	.	.
2002	7 607	0,6	.
2003	7 561	-0,6	.
2004	7 445	-1,5	.
2005	7 416	-0,4	.
2001-I	7 415	.	.
II	7 581	.	0,6
III	7 658	.	0,5
IV	7 581	.	0,2
2002-I	7 510	1,3	0,0
II	7 639	0,8	0,2
III	7 684	0,3	0,0
IV	7 595	0,2	0,0
2003-I	7 528	0,2	0,0
II	7 609	-0,4	-0,5
III	7 620	-0,8	-0,4
IV	7 485	-1,4	-0,6
2004-I	7 392	-1,8	-0,4
II	7 478	-1,7	-0,4
III	7 500	-1,6	-0,2
IV	7 410	-1,0	0,0
2005-I	7 317	-1,0	-0,4
II	7 437	-0,6	0,1
III	7 489	-0,1	0,2
IV	7 421	0,2	0,3
2006-I	7 402	1,2	0,6

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

1) Gecorrigeerd voor seizoeninvloeden.

Bron: CBS

Tabel 6: Arbeidsvolume werknemers

	Aantal arbeidsjaren	Verandering ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar
	<i>x 1 000</i>	<i>mutaties in %</i>
2001	5 858	.
2002	5 850	-0,1
2003	5 797	-0,9
2004	5 694	-1,8
2005	5 655	-0,7
2001-I	5 782	.
II	5 873	.
III	5 911	.
IV	5 867	.
2002-I	5 813	0,5
II	5 871	0,0
III	5 886	-0,4
IV	5 832	-0,6
2003-I	5 798	-0,3
II	5 823	-0,8
III	5 814	-1,2
IV	5 754	-1,3
2004-I	5 682	-2,0
II	5 714	-1,9
III	5 714	-1,7
IV	5 667	-1,5
2005-I	5 611	-1,3
II	5 667	-0,8
III	5 689	-0,4
IV	5 654	-0,2
2006-I	5 647	0,7

Bron: CBS